

De oele en de ente

Een verhael veur de leerlingen van groep 5 en 6,
mit anslutend verwarkingsmateriaol

schreven deur Hanna Muschg-Johansen

(Stellingwarver vertaeling: Sietske Bloemhoff)

www.stellingwarver-schrieversronte.nl

Hanna Muschg-Johansen
(vertaald deur Sietske Bloemhoff)

De oele en de ente

D'r was es een birkenboom
en die ston in et laand.
Naost et laand
lag een viever
en in et waeter
zwom een ente.
Now en dan deuk hi'j
mit de snaevel onder waeter.

De ente klom tegen de kaante op,
schuddede him es uut
en keek lange
omhogens naor de boom.
Doe hi'j lange genoeg keken hadde,
reup de ente:
'Hee, ieje daor boven!'

'Hm,' bromde een stemme
hoge boven in de birkenboom.

Bin ie een echte oele?'
vreug de ente.

'Hm.'

'Kom toch es naor beneden,'
reup de ente.

'Hm,' bromde de oele en gaepte.
doe fladderde hi'j naor beneden.

'Och heden,' zee de ente,
'ik hadde hielemaole niet docht
dat oelen zokke mooie vleugels hebben.'

‘Hm,’ zee de oele weer,
mar hi’j vun et fijn,
dat de ente zien vleugels mooi vun.

‘Waoromme zeg ie de hieltied alliend mar ‘hm’?
Kun ie niet wat meer zeggen?’
‘Netuurlik kan ik dat,’
zee de oele,
‘mar ik hebbe d’r gien nocht an.
Ik was krek an et slaopen.’

‘Heremientied,’
zee de ente.

‘Hoe kuj’ now op klaorlochte dag slaopen?
Dat wil toch hielemaole niet.’

‘Ik begriep niet wat ie bedoelen,’
zee de oele.
‘Ik slaop altied overdag.’

‘Dat is reer,’
zee de ente.
‘Iederiene slapt toch naachs.’

‘Wát zeg ie?!
Iederiene slapt naachs?
Hoe kom ie d’r bi’j!
Naachs is et vusen te spannend om te slaopen.
As et echt donker is
en je ogen wied eupen binnen,
waacht ie tot d’r wat eetbers langes komt.’

‘Wat een nuvere dingen zeg ie.
Et eten komt toch niet langes,’
zee de ente.
‘Ie moe’n rondzwemmen
en duken en krek zo lange zuken,
tot ie wat vienen.’

‘Wat een wondere meniere van eten,’
mompelde de oele.

De ente wodde kwaod.
‘Dat is niet wonder,
dat is normaal,’
zee hi’j woedend.
‘Kom now dan toch,’
zee de oele.

‘Normaal is da’j’ in et donker
deur de bos zweven.
Hiel zachies.
En as d’r dan in de dreuge blaeden
een klein diertien ommerisselt...
... laot ie je daor zo hadde a’j’ kunnen
op valen en eet ie et op.’

‘Vreselik,’
raosde de ente.
‘Wat is dat gemien!
As ik d’r alliend al an daenk,
wor ik d’r beroerd van.’

‘En wat eet ie dan?’
krieste de oele.
Hi’j wodde now ok lelck.
‘Entekroos eet ie? Walgelik!
Daor wor ik now beroerd van,
en trouwens, hoe is et meugelik
om overdag te eten!’

Now siste de ente van lelckens:
‘A’j’ et now percies weten willen:
Eten doe’j’ overdag!
Iederiene dot dat!’

‘Och, toe dan toch,
dat dot gien meenske,’
raosde de oele.

'Ie kriegen pas echt honger,
as et donker wodt.'

'Wat een dom geklets,'
snaeterde de ente.
'Dom geklets,
dom geklets,
dom geklets!'

Zo stonnen ze mit 'n twienend
in et laand en maekten ruzie.
De oele dee een peer keer
de snaevel los en dichte,
as mos hi'j even naodaenken.
Doe schuddede hi'j de veren.

'Hee, ente, waaromme maeken we
aenlik ruzie?'
vreug de oele.
'Weet ie nog,
waaromme we begonnen binnen?'

'Netuurlik,'
zee de ente,
'omdat ie altied alles verkeerd doen,
daaromme!'

'Dat is hielemaole niet waor,'
zee de oele.
'Ik doe et niet verkeerd, ik doe et aandars.
Ik doe et krek zoas alle oelen et doen.'

'En ik doe et,
zoas alle enten et doen.
'Ie hebben geliek,
daor hoeven we
gien ruzie over te maeken.'

Och, docht de oele bi'j himzels,
aenlik vien ik de ente wel aorig.

Hi'j hooit d'r wel wat vremde idenen
op nao,
mar misschien kuwwe toch
kammeraoden wezen.

'Wat een rere poten heb ie,'
zee de oele.

'Die bin niet reer,'
zee de ente,
die bin handig om te zwemmen.'

'Om te zwemmen
kun ze goed van passe kommen,'
zee de oele.

'En now ik ze goed bekiek,
vien ik ze aenlik best mooi.'
'Echt waar?'
fluusterde de ente.

'Kom,'
zee de oele,
'ik krieg hier beneden kramp in de poten.
Zuwwe et oons boven
in de birkenboom makkelijk maeken?'

'Wat zeg ie?'
zee de ente.

'Laoten we omhogens vliegen,'
zee de oele.
'In een boom zit ie beter.'

De ente hadde van zien levensdaegen
nog nooit in een boom zeten.
Mar as hi'j de oele daor
een plezier mit doen kon,
dan wol hi'j et wel es perberen.
'Aj' dat graeg willen,'
zee hi'j.

Ze vleugen tegere
naor de boom en gongen op een takke zitten.
Zo konnten ze veer over et laand utkieken.

‘Hier ziej’ meer,
zee de oele tevreden.

‘Now ja,’
mompelde de ente.
Hi’j keek naor et laand
en naor de viever,
die gleensterde in et zunnelocht.

Et bevul de ente hielemaole niet
om zo hoge in een boom te zitten.
De hieltied was hi’j bange
dat hi’j naor beneden valen zol.
‘Et is hier niet fijn,’
zee de ente tegen de oele.
‘Laoten we liever
wat in et waeter
ommezwemmen gaon.’

‘Bin ie hielemaole gek wodden!’
raosde de oele.
‘In et waeter!
Moet ik soms verdrinken?’

‘Wien je toch niet mitien zo op,’
zee de ente.
‘Aj’ willen kuwwe ok weer
in et grös zitten gaon.
Wat bin jim oelen toch stom,
dat jim niet iens zwemmen kunnen.’

‘En jim enten bin zo stom,
dat jim niet iens
in een boom zitten kunnen.’

‘Och, heremientied,
zee de ente,
‘now hebben we al weer ruzie.’

‘Ja, omdat ie de hientied beginnen,
zee de oele.’

‘Dat is niet waor,
zee de ente niedrig.
‘Ik bin niet begonnen,
ie bin begonnen.’

‘Nee, ieje!’ raosde de oele.
‘Nee, ieje!’ raosde de ente.
‘Nee, ieje!’ raosde de oele.

‘Hee, waaromme raos ie zo?’
zee de ente.

‘Ik raos hielemaole niet,
ie raozen!’
zee de oele.

‘Nee, ieje!’
‘Nee, ieje!’
‘Nee, ieje!’

‘Och heden nog an toe,’
zee de oele,
‘now is et genoeg.
Waaromme maeken we
toch de hientied ruzie?’

‘Omdat ie alles verkeerd doen.’

‘Wel nee, ikke niet,’
zee de oele, ‘ieje!’

'Nee, ieje!' zee de ente.
'Nee, ieje!' zee de oele.
'Nee, ieje!' zee de ente.

'Mar dat is toch niet arg,'
zee de oele.
'Daor hoeven we toch
gien ruzie over te maeken.'

De ente docht nao en zee:
'Nee, dat hoeven we niet.
Wie begint d'r aenlik altied?'

'Ik geleuf dat ie dat binnen,'
zee de oele.

'Kom now toch,'
zee de ente,
ie beginnen.'

'Hm,'
zee de oele,
'soms begin ik en dan doe ie mit.'

'Ikke?'
raosde de ente.
Hi'j sleug driftig mit de vleugels.

'Maek je niet zo drok,'
zee de oele.
'Wil ie dat ik naor beneden vaal?'

'Et is al goed,'
zee de ente,
'mar as ie willen
dat we kammeraoden binnen,
moej' opholen mit ruziemaeken.'

'Ie moe'n opholen!'
zee de oele.

‘Nee, ieje!’

‘Nee, ieje!’

‘Nee, ieje!’

Doe lachte de ente,

en zee:

‘Now heb ik et nocht d’r of.

Butendat heb ik honger.

Ik wil now wat eten opzuken gaon.’

‘En ik bin muui,’

zee de oele.

‘Dan woj’ ok makkeliker kwaod as aandere.

Ik daenk dat ik now slaopen gaon moet.’

De ente fladderde naor beneden.

Hi’j belaande in de viever,

dri’jde him omme,

keek naor boven en reup:

‘Tot kiek es dan, oele,

en lekker slaopen.’

‘Hm,’

zee de oele slaoperig.

‘Ieje ok, ente, slaop lekker.’

Zien ogen vullen zowat dichte.

‘Och ja,’

zee hi’j doe,

‘dat is waor ok,

ie slaopen now niet.

Ie slaopen pas as et donker wodt.

een plezierige dag, ente.

En tot de volgende keer.’

Opdracht

Leg in het kort uit waar dit verhaal over gaat. Gebruik daarbij tien Stellingwerper woorden:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vragen

1. In het verhaal komen twee vogels voor; een uil en een eend. Wat zijn de drie belangrijkste verschillen?

1.
2.
3.

2. Welke twee woorden in het Stellingwerfs vind je het moeilijkste en waarom?

1., omdat
2., omdat

Vraag

Welke woorden in de onderstaande twee rijtjes horen bij elkaar? Geef dat aan door bij die woorden hetzelfde cijfer te zetten:

1. oele	☐ huus
2. birkenboom	☐ waeter
3. viever	☐ naachs
4. slaopen	☐ bos
5. kammeraoden	☐ naor beneden
6. lelck	☐ voegel
7. overdag	☐ vi'janen
8. nust	☐ wakker
9. omhogens	☐ vrolik

Opdracht

Alle onderstaande zinnestjes hebben betrekking op het verhaal. Schrijf in die zinnestjes het ontbrekende woord:

1. Wat hebben toch mooie vleugels, zee de ente.
2. De oele en de ente zitten in een
3. De oele was dat hi'j verdrinken zol.
4. De gleensterde in et zunnelocht.
5. Mien poten bin handig om te, zee de ente.
6. We slaopen as et is.
7. Ik doe et niet verkeerd, ik doe et, zee de oele.
8. De ente deuk now en dan mit de onder waeter.
9. Aj' binnen, maek ie gien ruzie.